

Brüsszel, 2017.5.2.
SWD(2017) 217 final

Megfelelési csomag

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a Bizottság által vállalkozásokhoz és vállalkozások társulásaihoz intézett, a belső piaccal és a kapcsolódó területekkel összefüggő információkérésre vonatkozó feltételek és eljárás megállapításáról

{ COM(2017) 257 final }

{ SWD(2017) 215 final }

{ SWD(2017) 216 final }

Vezetői összefoglaló

Az egységes piaci információs eszköz bevezetésére irányuló javaslat hatásvizsgálata

A. A fellépés szükségessége

Miért van szükség fellépésre? Milyen problémát kell megoldani?

Az uniós polgárok és vállalkozások elégedetlenek amiatt, hogy az egységes piac működését gátló akadályok felszámolása nem elég gyorsan halad előre. Ha felhívják a Bizottság vagy a tagállamok figyelmét valamely, az egységes piacon tapasztalt problémára, bizonyítékot kell szolgáltatniuk arra, hogy a probléma uniós szabályok megsértéséből fakad. Előfordul, hogy az erre vonatkozó információkat nehéz megszerezni, különösen a határokon átnyúló ügyekben. Ennek az az oka, hogy az információk gyakran:

- olyan részletes, érzékeny, nem nyilvános, vállalati szintű információk, amelyek harmadik felektől mint adatszolgáltatóktól nem szerezhetők be,
- csupán néhány tagállamban állnak a nemzeti hatóságok rendelkezésére,
- különböző tagállamok viszonylatában nem összehasonlíthatók.

Azok a piaci szereplők, akiknek birtokában vannak ilyen bizalmas információk, jelenleg nem motiváltak ezen információk megosztására, és nem létezik olyan rendszer, amely garantálná, hogy a megosztott adatok megfelelnek a valóságnak. Az információk gyűjtésére jelenleg rendelkezésre álló uniós és nemzeti eszközök nem biztosítják kielégítő módon a szóban forgó információk vállalatoktól, polgároktól vagy nemzeti hatóságoktól történő beszerzését.

Mi a kezdeményezés várható eredménye?

- Az egységes piac működésének javítása a szabályok hatékonyabb érvényesítése révén.
- A vállalati szintű adatokhoz való hozzáférés megkönnyítése a Bizottság és a tagállamok számára arra az esetre, ha az ilyen adatokhoz való hozzáférés az uniós jog helytelen alkalmazásának vagy az egységes piaci szabályok be nem tartásának feltárása és kiküszöbölése érdekében szükséges.
- Segítség nyújtása a tagállamoknak abban, hogy nemzeti szinten megfelelőbben érvényesítsék az egységes piacra vonatkozó szabályokat.
- Ha valamely tagállam nem teljesíti az egységes piacra vonatkozó kötelezettségeit, a Bizottság ezeket az információkat felhasználhatja kötelezettségzegési fellépésének az adott tagállam tekintetében történő alátámasztásához.

Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?

Tekintettel a szükséges adatok határokon átnyúló jellegére, a Bizottság tudna a legmegelőbbben gondoskodni az egységes piac területére vonatkozó célzott, vállalati szintű információk összegyűjtéséről és az adatgyűjtés koordinálásáról.

Az uniós fellépéssel elkerülhetők lennének a tagállamok és a Bizottság közötti összetett és hosszadalmas koordinációs erőfeszítések, különösen azokban az esetekben, amikor olyan piaci szereplőktől kell információt beszerezni, amelyek több tagállamban is működnek. Az uniós fellépés segítené a tagállamokat és a Bizottságot a szükséges információk megszerzésében, és csökkentené az érintett vállalatok és hatóságok adminisztratív terheit.

B. Megoldások

Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?

A nem jogalkotási alternatívák közé tartozik a legjobb gyakorlatoknak a tagállamok és a Bizottság közötti cseréje és a vállalati szintű információk gyűjtésére vonatkozó iránymutatás kidolgozása. Egyéb (jogalkotási) lehetőségek mérlegelése továbbra is folyamatban van:

- A 2. lehetőség megszüntetné azokat a nemzeti szabályokat, amelyek megakadályozzák a nemzeti hatóságokat abban, hogy megosszák a Bizottsággal és a többi tagállammal azokat a vállalati szintű információkat, amelyek már a birtokukban vannak, illetve amelyekhez a meglévő uniós/nemzeti jogszabályok alapján hozzáférhetnek.
- A 3. lehetőség értelmében nemzeti szintű egységes piaci információs eszközök révén gyakorolható vizsgálati hatáskörök bevezetésére kerülne sor.
- A 4. lehetőség eseti alapon alkalmazandó, uniós szintű egységes piaci információs eszköz bevezetését tartalmazza. Ennek az eszköznek az alkalmazása azokra a helyzetekre korlátozódna, amikor felmerül

<p>olyan korlátok meglétének gyanúja, amelyek akadályozzák az egységes piac működését, továbbá amikor a kért információkra szükség van a gyors és hatékony döntéshozatal érdekében, és azok más eszközök révén nem állnak elég gyorsan rendelkezésre. A Bizottság csak olyan piaci szereplőket kérne fel információk szolgáltatására, amelyek ezt könnyen meg tudják tenni.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az 5. lehetőség a 2. és a 4. lehetőséget egyesítő hibrid megoldás. <p>Az elvetett lehetőségek közé tartozik az európai statisztikák alkalmazási körének kiterjesztése és a számviteli irányelv keretében rendszeres jelentéstételi kötelezettségek bevezetése. Az egységes piaci információs eszköz bevezetése (4. lehetőség) az előnyben részesített megoldás. Ez tűnik a legjobb választásnak a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából, és egyszersmind ez a legeredményesebb és legköltséghatékonyabb opció is. Segíti majd az egyes tagállamokat abban, hogy a határokon átnyúló ügyekben leküzdjék a koordinációval és a joghatósággal kapcsolatos problémákat.</p>
<p>Ki melyik alternatívát támogatja?</p> <p>A nyilvános konzultáció során az derült ki, hogy a legtöbb vállalat az információk önkéntes megosztását részesíti előnyben, így szívesebben támogatna egy nem jogalkotási lehetőséget. Úgy vélik, hogy az egységes piaci információs eszköz bevezetése esetén annak alkalmazására csak az adatok bizalmas kezelésének biztosítása mellett és csak végső esetben kerülhet sor. A válaszadók szerint az információkérés a könnyen hozzáférhető információkra kell korlátozni. A 10 válaszadó tagállam közül négy támogatja az egységes piaci információs eszköz bevezetését, kettő pedig nem. Két tagállam hatóságai előnyben részesítenék azt a megoldást, hogy a Bizottság koordinálja az információkéréseket, míg két tagállam azt szeretné, ha hatáskört kapna arra, hogy bármely tagállamban közvetlenül, a Bizottság közreműködése nélkül kérjen információkat a vállalatoktól. Minden fogyasztói szervezet támogatja az eszköz használatát, amennyiben az információk alapvető fontosságúak ahhoz, hogy orvosolják a fogyasztók vagy a vállalkozások jogainak megsértését. A fogyasztóvédelmi szervezetek fele támogatja az eszköz új uniós szabályok kidolgozása céljából történő alkalmazását.</p>
<p>C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai</p>
<p>Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?</p> <p>Az egységes piaci információs eszközre vonatkozó költség-haszon számítás (4. lehetőség) azon a feltételezésen alapul, hogy az eszközt évente négy kisebb kiterjedésű, legfeljebb öt vállalatot érintő információkérés és egy szélesebb körű, legfeljebb 50 vállalatra kiterjedő kérés esetében fogják igénybe venni. Az egységes piac működésében jelentkező hibákra vonatkozó megalapozott információk lehetővé tennék a Bizottság és a nemzeti hatóságok számára, hogy biztosítsák az egységes piac tekintetében alkalmazandó jogszabályoknak való nagyobb mértékű megfelelést és az uniós politikák körültekintőbb módon történő kidolgozását. Ez erősítené a fogyasztók egységes piacba vetett bizalmát, és hozzájárulna a benne rejlő lehetőségek kiaknázásához. Az információkhoz való jobb hozzáférés várhatóan az egységes piaci szabályok célirányosabb érvényesítését fogja eredményezni nemzeti szinten, csökkentve a tagállamokkal szembeni hivatalos kötelezettségsegési eljárások számát. Két közelmúltbeli esetben 50 millió EUR nagyságrendű be nem fizetett adó megfizetésére került sor annak eredményeként, hogy az állami támogatásokat vizsgáló hatóságok lehetővé tették a Bizottság számára, hogy hozzáférjen kulcsfontosságú vállalati szintű információkhoz. Az egységes piac területén az egyes infrastrukturális közbeszerzések esetében a lehetséges megtakarítások összege meghaladja a 3 milliárd EUR-t. Az egységes piaci információs eszköznek a szóban forgó területeken az egységes piac működésében tapasztalt hibák kezelésére történő felhasználása közvetett társadalmi/környezeti előnyökkel járhat.</p>
<p>Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)?</p> <p>Az egységes piaci információs eszköz útján hozzájuk intézett kérésre való válaszadás költséget jelentene a megcélzott vállalkozások számára. Nagyvállalatok esetében a költségek 1 200 EUR-tól 4 400 EUR-ig terjednének. A kis- és középvállalkozások (kkv-k) költségei 300 EUR és 1 000 EUR között mozognának. Ha a vállalatok jogi tanácsot kérnek az információkérésnek való megfeleléshez, az 1 000 EUR-tól 4 000 euróig terjedő többletköltséget jelentene számukra. A válaszok összeállításának és a jogi tanácsadásnak a teljes éves költsége a becsült öt éves kérelem esetében 370 000 EUR és 610 000 EUR közötti összeget tenne ki. A vállalkozások ezenkívül benyújthatják válaszuk betekinthető változatát is, amely megosztható a tagállamokkal. Ez csekély többletköltség mellett mérsékelhetné a bizalmas kezeléssel kapcsolatos aggályokat. Az egységes piaci információs eszköz teljes költsége óvatos becslés szerint – a Bizottság költségeit is számításba véve – 490 000 EUR és 1,04 millió EUR közé tehető. Az eszköz alkalmazásának nincs közvetlen társadalmi vagy környezeti költségvonzata.</p>
<p>Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?</p> <p>Az egységes piaci információs eszköz elsősorban a jelentős piaci részesedéssel rendelkező nagyvállalatokat</p>

célozza meg, és az adminisztratív terhek zömét is rájuk rója. A mikrovállalkozásokra nem terjed ki az eszköz alkalmazási köre. A kkv-k bizonyos esetekben felkérhetők a részvételre. Egy adott kkv számára a válaszadás becsült költsége kérezenként 300 EUR és 1 000 EUR közé tehető, amely jogi tanácsadás esetleges igénybevétele esetén további 1 000 EUR-val növekedhet (ez egy nagyvállalat válaszadási költségének nagyjából 25 %-át teszi ki). A Bizottság és a tagállamok általi célzottabb jogérvényesítésnek köszönhetően mindenféle méretű vállalat részesülni fog a jobban működő belső piac előnyeiből. Emellett a jobban kidolgozott uniós szabályok és a hatékonyabb szabályozási környezet előnyeit is élvezhetik majd. A megfelelőbb bizonyítékok továbbá megakadályozhatják a szükségtelen szabályok kidolgozását.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

Az egységes piaci információs eszköz végrehajtása a nemzeti hatóságok számára nem jár költségekkel. A Bizottságnál felmerülő adatgyűjtési és -elemzési költségek – évi öt kéressel számolva – várhatóan 120 000 EUR és 430 000 EUR közötti összeget tesznek ki. A Bizottság költségei nem tesznek szükségessé újabb költségvetési kötelezettségvállalásokat, csupán a meglévő személyzet és infrastruktúra átcsoportosítását. A Bizottság 0,7 millió EUR és 1,6 millió EUR közötti összeget takaríthat meg a külső jelentésekkel kapcsolatban. A nemzeti hatóságok ugyancsak megtakarításokat érhetnek el e téren.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

A vállalatok és a fogyasztók a piacra jutás akadályainak csökkenése, a nagyobb verseny, a versenyképesség fokozódása, valamint a határokon átnyúló (és potenciálisan nemzetközi) terjeszkedés könnyebbé és olcsóbbá válása révén részesülnének az egységes piac jobb működéséből fakadó előnyökből. Ez a kezdeményezés teljes mértékben tiszteletben tartja a vállalatoknak az üzleti titkaik védelméhez fűződő jogos érdekét, és nem érinti a személyes adatok védelméhez fűződő jogokat. Tiszteletben tartja továbbá a megfelelő ügyintézéshez való jogot, a védelemhez való jogot, a szankciók arányosságának elvét, valamint a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára a javaslat elfogadása után öt évvel kerül sor.